

Zaak T-25/99

**Colin Arthur Roberts en Valerie Ann Roberts
tegen**

Commissie van de Europese Gemeenschappen

„Mededinging — Bierleveringsovereenkomsten — Klacht — Artikel 85, lid 1,
EG-Verdrag (thans artikel 81, lid 1, EG)”

Arrest van het Gerecht (Derde kamer) van 5 juli 2001 . . . . . II-1884

Samenvatting van het arrest

1. *Mededinging — Mededingingsregelingen — Aantasting van mededinging — Brouwerijovereenkomsten — Beoordelingscriteria — Toegankelijkheid van markt — Bijdrage van litigieuze overeenkomst tot blokkering van marktposities als gevolg van groot aantal soortgelijke overeenkomsten — Gevolg van duur van litigieuze overeenkomst*
[EG-Verdrag, art. 85, lid 1 (thans art. 81, lid 1, EG)]

2. *Mededinging — Mededingingsregelingen — Aantasting van mededinging — Brouwerijovereenkomsten — Beoordelingscriteria — Toegankelijkheid van markt — Koppeling van netwerk van overeenkomsten van brouwerij dat op zichzelf niet bijdraagt tot afscherming van markt, aan netwerken van overeenkomsten van nationale brouwers, die wel tot afscherming bijdragen — Voorwaarden*
 [EG-Verdrag, art. 85, lid 1 (thans art. 81, lid 1, EG)]

1. Om te beoordelen hoeveel de door een brouwerij gesloten bierleveringsovereenkomsten tot de cumulatieve afscherpende werking van al dergelijke contracten tezamen bijdraagt, moet worden uitgegaan van de positie van de contractpartijen op de markt. Deze bijdrage hangt bovendien af van de duur van deze overeenkomsten. Indien deze, vergeleken met de gemiddelde duur van de in het algemeen op de relevante markt gesloten overeenkomsten, klaarblijkelijk buitensporig is, valt de individuele overeenkomst onder het verbod van artikel 85, lid 1, van het Verdrag (thans artikel 81, lid 1, EG). Een brouwerij met een betrekkelijk klein marktaandeel, die haar verkooppunten jarenlang aan zich bindt, kan namelijk evenzeer tot een marktafscherming bijdragen als een brouwerij met een vrij sterke marktpositie, die haar verkooppunten in de regel na kortere tijd van de binding bevrijdt.

(cf. punt 76)

2. Voor een koppeling, met het oog op de beoordeling van de toepasselijkheid

van artikel 85, lid 1, van het Verdrag (thans artikel 81, lid 1, EG) van een netwerk van contracten van een brouwerij dat op zichzelf niet aanmerkelijk bijdraagt tot de afscherming van de markt, aan netwerken van contracten van de nationale brouwers die wel aanmerkelijk tot deze afscherming bijdragen, moet aan twee voorwaarden worden voldaan.

In de eerste plaats kunnen de bierleveringsovereenkomsten tussen de brouwer/groothandelaar en de brouwers/leveranciers, in casu de nationale brouwers, — dat wil zeggen overeenkomsten aan de toeleveringszijde — als een deel van de contractennetwerken van de brouwers/leveranciers worden beschouwd indien zij een bepaling bevatten die als een afnameverplichting (verbintenissen tot minimumafname, voorraadverplichtingen of concurrentiebedingen) kan worden beschouwd. Een leveringsovereenkomst die geen enkele afnameverplichting inhoudt, in welke vorm dan ook, maakt dus geen deel uit van het contractennetwerk van een brouwer/leverancier, zelfs indien zij betrekking heeft op een belangrijk deel van het bier dat door de met de brouwer/groothandelaar verbonden drankgelegenheden wordt verkocht.

Opdat niet alleen de overeenkomsten aan de toeleveringszijde, maar ook de overeenkomsten tussen de brouwer/groothandelaar en de met hem verbonden drankgelegenheden, dus de overeenkomsten aan de afnemerszijde, tot de contractennetwerken van de brouwers-leveranciers kunnen worden gerekend, is het bovendien noodzakelijk dat de overeenkomsten tussen de brouwers/leveranciers en de brouwer/groothandelaar een dermate dwingende werking hebben dat de toegang tot het netwerk van overeenkomsten aan de afnemerszijde van de brouwer/groothandelaar voor andere brouwers in de betrokken lidstaat of elders niet meer mogelijk is of ten minste erg moeilijk wordt gemaakt.

Indien de dwingende werking van de overeenkomsten aan de toeleveringszijde beperkt is, kunnen andere brouwers immers leveringsovereenkomsten met de brouwer/groothandelaar sluiten en aldus toegang verkrijgen tot diens netwerk van overeenkomsten aan de afnemerszijde. Zij zouden zo ook toegang kunnen hebben tot alle drankgelegenheden die deel uitmaken van dit netwerk, zonder dat er met elk verkooppunt een aparte overeenkomst moet worden gesloten. Het bestaan van een netwerk van overeenkomsten aan de afnemerszijde kan dus een factor zijn die de toetreding tot de markt door andere brouwers kan begunstigen.

(cf. punten 104-108)